

Čís. 4889.

Trestnost jednání toho, kdo měl styky s říšskoněmeckou národně-sociální stranou dělnickou a s jejími polovojenskými formacemi SA podle § 2 zák. na ochr. rep. není vyloučena tím, že nalézací soud nemohl zjistiti úkladný podnik již in concreto strojený; stačí, že jde ve zjištěné činnosti o přípravy charakterisované určitostí právního statku, proti němuž by úklad směřoval, a stačí, že styky s cizím činitelem (s mocnou stranou disponující vojenskými formacemi) jsou způsobilé přiblížití, byť v budoucnu, možnost výsledku, totiž úkladného podniku po rozumu § 1 zák. na ochr. rep.; z určení a povahy SA plyne násilnost jakožto složka podniku, jenž je v programu NSDAP a jejích SA (odtržení území Němci obývaných od Československé republiky a připojení jich k německé říši); subjektivní stránka.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1933, Zm I 905/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečné stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 26. září 1933, jímž byl obžalovaný, byv obžalován pro zločin podle § 2 al. 2 zákona na ochranu republiky čís. 50/1923 sb. z. a n., uznán vinným přechinem podle § 17 čís. 1 odst. 2 téhož zákona, zrušil napadený rozsudek soudu první stolice v celém rozsahu a uznal obžalovaného vinným, že v letech 1932 a 1933 v Německu vešel k úkladům o republiku ve styk přímý s cizími zejména vojenskými činiteli, čímž spáchal zločin příprav úkladů podle § 2 al. 2 zákona na ochranu republiky.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňující důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř. — správně čís. 10 § 281 tr. ř. — jest odůvodněna. Nalézací soud zjistil v napadeném rozsudku, že obžalovaný měl v roce 1932 a 1933 styky s říšskoněmeckou národně-sociální stranou dělnickou a s jejími polovojenskými SA. formacemi, že se účastnil jejich činnosti, konal strážní službu a pod.; a dále, že strana ta i její SA. sledují svými sjednocovacími snahami odtržení území Němci obývaných od Čsl. republiky a jejich spojení s Německou říší.

Podřaditi takto zjištěnou objektivní stránku skutkové povahy pod § 2 zák. na ochr. rep. odepírá soud nalézací proto, že v činnosti obžalovaného neshledal konkrétní úklad směřující proti existenci státu a ohrožující jej bezprostředně nebo pro dohlednou budoucnost; bylť by prý útok na celistvost republiky beznadějný. Tento důvod je v několika směrech pochyben.

Především nebyl obžalovaný viněn z jednání znamenajícího úklad o republiku po rozumu § 1 zákona na ochr. republiky; nebylo tedy zkoumati, zda jsou naplněny náležitosti této skutkové podstaty; než i při posuzování jich se soud mylí, neboť s neúspěšností úkladného podniku,

která leží v povaze pokusu, sám zákon počítá. Obžalovanému bylo kladeno za vinu jednání znamenající přípravu úkladů o republiku. Zákon chce postihnouti podnik namířený proti statkům chráněným v § 1 zákona na ochranu republiky již v jeho zrodu. Proto není trestnost jednání obžalovaného podle § 2 téhož zákona vyloučena tím, že soud nalézací nemohl zjistiti úkladný podnik již in concreto strojený. Stačí, že jde ve zjištěné činnosti o přípravy charakterisované určitostí právního statku, proti němuž by úklad směřoval, a stačí dále, že styky s cizím činitelem, mocnou stranou, disponující vojenskými formacemi, jsou způsobilé přiblížiti, byť v budoucnu možnost svého výsledku, totiž podniku úkladného po rozumu § 1 zákona na ochranu republiky, při čemž zároveň z určení a povahy S. A. plyne násilnost jakožto složka podniku, jenž podle zjištění je v programu NSDAP. a jejích SA.

Po subjektivní stránce zjistil rozsudek, že obžalovaný při svých stycích se stranou NSDAP. a s jejími údernými oddíly S. A. znal jejich politické cíle, jak se o nich před tím při zjišťování objektivní skutkové podstaty zmiňuje, že zejména znal jejich snahy směřující proti územní celistvosti Československé republiky. Když jakožto příslušník republiky československé přes tuto znalost cílů a snah, jež ostatně NSDAP. veřejně hlásá, připojil se k organizaci NSDAP. a k jejím úderným oddílům S. A. a setrval v nich, je tím splněno vše, co se ke skutkové podstatě zločinu podle § 2 odst. 2 zák. na ochr. republiky žádá i po subjektivní stránce.

Čís. 4890.

Do hlavní otázky musí býti pojat také zákonný znak subjektivní skutkové podstaty (úmysl směřující k usmrcení při spoluvině na vraždě).

(Rozh. ze dne 20. prosince 1933, Zm II 360/33.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované Julie F-ové do rozsudku krajského jako porotního soudu v Opavě ze dne 17. června 1933, jímž byli uznáni vinnými: Jan Sch. zločinem vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. a Julie F-ová zločinem vzdálené spoluviny na zločinu úkladné vraždy podle §§ 5, 134, 135 čís. 1 tr. zák., zrušil výrok porotců a rozsudek na něm spočívající, pokud se týkají této obžalované, a věc této obžalované odkázal do příštího zasedání soudu porotního při krajském soudě v Opavě k novému přelíčení a rozhodnutí.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnosti obžalované Julie F-ové nelze upříti důvodnost, pokud namítá, že v hlavní otázce, již porotci přisvědčili, schází subjektivní znak činu jí za vinu dávaného a že proto kladným zodpověděním otázky té nebyla zjištěna skutková povaha spoluviny na zločinu úkladné vraždy, uplatňujíc takto nejen zmateční důvod dle čís. 10 a), ale jasným